

Politik for integration af bæredygtighedsrisici

Januar 2023

Indhold

1. Indledning.....	1
2. Integration af bæredygtighedsrisici.....	1
3. Krav til vores samarbejdspartnere	3
3.1 Generelle krav til samarbejdspartnere.....	3
4. Normbaseret screening	4
5. Aktivt ejerskab.....	4
6. Eksklusion	5
7. Rapportering.....	5
8. Når kunden vælger en alt-i-en løsning med puljeinvestering	6

1. Indledning

Investering har alle dage været forbundet med risiko. I Sparekassen Danmark ønsker vi at give kunderne en god og tryk investeringsoplevelse. Det handler ikke kun om at få kundens investeringer til at vokse, men også om at få dem til at vokse på den rigtige måde for kunden. Når vi yder investeringsrådgivning til kunderne, sørger vi blandt andet for, at kunden er bevidst om risikoen ved investering. Vi forsøger at hjælpe kunden med at beskytte investeringen mod begivenheder og forhold, der kan have væsentlig negativ indvirkning på værdien af kundens investering. **Investeringsrisiko** kan komme mange steder fra. Ved **bæredygtighedsrisiko** forstår vi en miljømæssig, social eller en ledelsesmæssig begivenhed eller omstændighed, som - hvis den opstår - kunne have faktisk eller potentiel væsentlig negativ virkning på værdien af kundens investering. I Sparekassen Danmark er vi bevidst om, at når et selskab er udsat for bæredygtighedsrisici, kan det påvirke værdien af selskabet og dermed en investering negativt.

Denne politik beskriver, hvor og hvordan Sparekassen Danmark integrerer bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocesser og ved investeringsrådgivning. Målet er at give kunden et sammenhængende billede af, hvor og hvordan sparekassen tager højde for bæredygtighedsrisici i såvel investeringsbeslutningsprocessen som investeringsrådgivningen, samt hvordan sparekassen løbende vurderer de bæredygtighedsrisici, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på værdien af en investering.

Politikken gælder for de kunder, der får rådgivning en gang imellem og for de kunder, der har valgt at give os fuldmagt til løbende at passe deres investeringer. Politikken dækker såvel investeringer foretaget af Sparekassen Danmark selv som investeringer foretaget af vores eksterne samarbejdspartnere.

2. Integration af bæredygtighedsrisici

Vi er bevidste om overvejelser om de bæredygtighedsrelaterede forhold, der kan forventes at påvirke værdien af selskabernes, og dermed kundernes, investeringer negativt. Der er her tale om forskellige typer af risici. Det kunne være risiko, der relaterer sig til både pludselige og mere ekstreme vejrhændelser, som for eksempel hedebølger, oversvømmelser, ildebrande og storme, vedvarende skift i klimaet som ændringer i nedbør, øget vandstand og stigende gennemsnitstemperaturer, tab af økosystemer, som for eksempel ørkendannelse, vandmangel, forringelse af jordkvalitet eller havets økosystemer eller miljøhændelser, som olie- eller kemikalieudslip til jord, vand eller luft.

Udover de mere klimaafhængige risici er vi også bevidste om risici, der relaterer sig til den omstilling de berørte selskaber står overfor som følge af klimaforandringerne. Det kan for eksempel være behovet for udvikling af nye forretningsmodeller, som følge af udviklingen i politiske mærkesager og heraf ny regulering, afgifter samt teknologiskift og forbrugeradfærd. Disse udviklinger vil negativt kunne påvirke omsætteligheden og markedsværdien af investeringer, for eksempel i CO2-intensive sektorer.

Vi er endvidere bevidste om, at en eksponering kan påvirkes negativt af sociale faktorer, for eksempel overtrædelse af menneskerettigheder, dårlige arbejdsvilkår, børnearbejde, sundhedsspørgsmål, ulighed og diskrimination. Ligesom vi i sidste ende også har fokus på at undgå risiko knyttet til ledelsesrelaterede faktorer, som for eksempel korrupsion og bestikkelse.

Afhængig af, hvilken sektor selskabet er i, og hvilket aktiv der er tale om, vil nogle af de ovennævnte risikofaktorer være mere væsentlige end andre.

Nedenfor følger en beskrivelse af hvilke af de bæredygtighedsrelaterede risici sparekassen anser som relevante i forhold til en række udvalgte aktivtyper.

Særlige bæredygtighedsrisici ved statsobligationer:

Ved investering i statsobligationer, har vi identificeret en række særlige bæredygtighedsrisici, der knytter sig til udstederlandenes regeringsførelse. Dette er forhold som eksempelvis korrupsion, ustabile politiske regimer, landets involvering i krigshandlinger, brud på menneskerettigheder og manglende efterlevelse af demokratiske grundprincipper.

Internationale sanktioner, der for eksempel forbyder investeringer i bestemte lande, skal altid overholdes. Det gælder for eksempel statsobligationer, der er omfattet af EU-sanktioner mod finansielle transaktioner med landet eller mod ledende personer, hvor der kan være svært at adskille disse og staten/centraladministrationen i det givne land.

Særlige bæredygtighedsrisici ved realkreditobligationer:

Ved investering i danske realkreditobligationer har vi identificeret en række særlige bæredygtighedsrisici, der knytter sig til det danske ejendomsmarked, som realkreditobligationerne understøtter finansieringen af. Låntagere i ejendomme med et højt energiforbrug er mere udsatte for stigende energipriser, for eksempel som følge af politiske beslutninger om overgang til mere vedvarende energikilder, der eksempelvis gør olie eller naturgas langt dyrere end de alternative vedvarende energikilder som for eksempel sol eller vind. Udover at stigende energipriser kan gøre boligen dyrere at bo i for låntageren, er der også risiko for, at ejendommene og dermed realkreditinstitutternes pant falder væsentligt i værdi som følge af de identificerede bæredygtighedsrisici.

Særlige bæredygtighedsrisici ved alternative investeringer:

Investeringer i aktiver, som ikke er aktier eller obligationer, er i denne politik alternative investeringer. Det kunne for eksempel være direkte investeringer i infrastruktur såsom veje, broer, lufthavne, kloaker, vindmøller med videre – men også investeringer i ejendomme.

I forhold til disse aktivtyper gælder der nogle særlige forhold i forhold til varetagelsen af bæredygtighedshensyn blandt andet på grund af den illikvide natur af investeringerne. De bæredygtighedsrisici vi har identificeret, som knyttet til denne type af investeringer fordeler sig typisk mellem fysiske risici, der relaterer sig til klimaforandringer, for eksempel oversvømmelse, øget nedbør eller tørke, og risici forbundet med omstillingen til en mere bæredygtig teknologi.

Konkret har vi for ejendomme identificeret bæredygtighedsrisici knyttet til ejendommens energiforbrug, de byggematerialer, der anvendes, det efterfølgende arbejdsmiljø for bygningens brugere samt arbejdstagernes arbejdsvilkår i selve byggeprocessen.

3. Krav til vores samarbejdspartnere

Et væsentligt kriterium i udvælgelsen af vores samarbejdspartnere er deres evne til at integrere bæredygtighedsrisici i overensstemmelse med denne politiks afsnit om integration af bæredygtighedsrisici.

I de følgende afsnit fremgår det, hvordan det forventes at vores samarbejdspartnere integrerer bæredygtighedsrisici. Overordnet forventer vi, at samarbejdspartneres integration af bæredygtighedsrisici hviler på følgende fokusområder:

- Screening af investeringer
- Aktivt ejerskab
- Eksklusion

I afsnittet nedenfor er det beskrevet mere konkret, hvad samarbejdspartneren forventes at gøre i relation til de nævnte fokusområder.

3.1 Generelle krav til samarbejdspartnere

Vores samarbejdspartnere som for eksempel kapitalforvaltere og investeringsforeninger skal, foruden at bestræbe sig på at levere tilfredsstillende, risikjusterede afkast, sørge for at overholde vores krav til ansvarlighed for alle de investeringer, de foretager.

Vi forventer, at vores samarbejdspartnere på investeringsområdet har en politik for samfundsansvar og ansvarlige investeringer, der er godkendt på bestyrelsesniveau samt følger den til enhver tid gældende brancheanbefaling vedrørende minimumshåndtering af bæredygtighed.

Langt størstedelen af vores samarbejdspartnere har underskrevet FN's principper for Ansvarlig investering (Principles for Responsible Investments (UNPRI)) og efterlever de seks principper. De seks principper indebærer, at man skal:

1. integrere miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold (ESG) i investeringsanalyse- og beslutningsprocesser

Med 1. princip menes, at vores samarbejdspartnere, udover finansielle nøgletal, også baserer investeringsbeslutninger på en vurdering af selskabets ageren indenfor miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold.

2. være aktive ejere og indarbejde miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i politikker om ejerskab og i den praktiske håndtering af investeringerne

Med 2. princip menes, at vores samarbejdspartnere løbende overvåger selskaber for brud på konventioner eller normer og forsøger at påvirke disse selskaber til at ændre adfærd.

3. søge at opnå åbenhed om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold fra de enheder, der investeres i

Med 3. princip menes, at vores samarbejdspartnere aktivt tilskynder til transparens fra selskaber, hvad angår ansvarlighed.

4. fremme accept og implementering af principperne indenfor den finansielle industri

Med 4. princip menes, at vores samarbejdspartnere bidrager til, at den finansielle industri sætter ansvarlighed højt på dagsordenen og selv bidrager aktivt.

5. samarbejde med henblik på at øge effektiviteten i implementeringen af principperne

Med 5. princip menes, at vores samarbejdspartnere bakker op om samt deltager aktivt i at dele viden og løse aktuelle problemstillinger på området.

6. rapportere om aktiviteter og fremskridt omkring implementeringen af principperne

Med 6. princip menes, at vores samarbejdspartnere har en åbenhed (for eksempel via rapportering eller dialog) omkring deres proces og tiltag indenfor ansvarlig investering. Derudover forventes transparens omkring forvaltningen af et aktivt ejerskab (princip 2) – herunder antallet af sager og udviklingen i disse.

I sparekassen forventer vi, at vores samarbejdspartnere har omsat ovenstående principper i praksis. Dette har udmøntet sig i nedenstående yderligere krav.

4. Normbaseret screening

I sparekassen henstiller vi til, at vores samarbejdspartnere gennemgår alle investeringer for brud på nedenstående internationale normer og konventioner:

- **FN's Global Compact**
10 principper om miljø, antikorrupsion, arbejdstagerrettigheder og børnearbejde, menneskerettigheder med videre.
- **FN's Verdenserklæring om Menneskerettigheder**
Herunder for eksempel forbud mod tvangsarbejde og diskrimination, ret til retfærdig rettergang, ret til ytringsfrihed med videre.
- **OECD's retningslinjer for multinationale selskaber**
Herunder, hvordan selskaber minimerer negativ indvirkning fra deres aktiviteter samt at få selskaber til at bidrage til økonomisk, social og miljømæssig fremgang.
- **ILO's arbejdsmarkedskonventioner om værdige forhold for arbejdstagere**
Herunder konventioner om udryddelse af børnearbejde, diskrimination, tvangsarbejde og retten til faglig organisering.

For investeringer, som har et bekræftet brud på én eller flere internationale normer, jævnfør ovenfor, kræver sparekassen, at vores samarbejdspartnere enten:

- indleder dialog med selskabet med henblik på at få selskabet til at tage ansvar for bruddet og ændre adfærd, eller
- ekskluderer selskabet fra investeringsuniverset.

5. Aktivt ejerskab

I Sparekassen Danmark forventer vi desuden, at vores samarbejdspartnere har udarbejdet en politik for aktivt ejerskab, herunder en politik for at afgive stemmer på selskabernes generalforsamlinger og politik for håndtering af interessekonflikter i forbindelse hermed.

Eksempler på principper, der kan lægges til grund for, hvordan der skal stemmes på generalforsamlinger:

- Proportional ledelsesaf lønning (svarer aflønningen af ledelsen til de resultater og mål, som er opnået/opstillet, samt hvordan ledelsen i markedet ellers aflønnes).
- Forsvarlig adskillelse af bestyrelse og direktion (herunder at undgå nepotisme).
- Beslutninger om større ændringer i selskabet sker med tilstrækkelig transparens og tilgængelig information med videre.

Værdipapirudlån og den mulige anvendelse til uetiske formål (herunder udbyttevask) gør, at sparekassen ikke accepterer, at vores samarbejdspartnere gør brug af værdipapirudlån i de investeringsprodukter, som sparekassen anvender.

Hvad gælder vores kapitalforvaltningssamarbejdspartneres leverandører, har vi samme høje krav, og vi forventer, at vores samarbejdspartnere til fulde kan stå inde for, at deres leverandører lever op til kravene.

6. Eksklusion

I Sparekassen Danmark forventer vi, at vores samarbejdspartnere som minimum ekskluderer selskaber, der agerer indenfor:

- Klyngevåben
- Landminer
- Kemiske våben
- Biologiske våben
- Atomvåben, der ikke er omfattet af "Traktaten om ikke-spredning af kernevåben (NPT)"

Det forventes, at vores samarbejdspartnere offentliggør, hvilke selskaber de har ekskluderet samt grundene hertil.

Hvis samarbejdspartnerne har yderligere aktivitetsbaseret screening indenfor for eksempel fossile brændstoffer, forventes det, at samarbejdspartneren er transparent herom.

7. Rapportering

Samarbejdspartneren skal kunne rapportere til sparekassen om, hvordan politikken for ansvarlige investeringer har påvirket investeringskonceptet. Som minimum skal det kunne oplyses, hvilke selskaber og lande der er blevet ekskluderet fra investeringskonceptets univers på baggrund af politikken, samt hvilke selskaber der søges påvirket igennem dialog.

Derudover skal samarbejdspartneren kunne rapportere til PRI (Principles for Responsible Investments).

Det forventes desuden, at samarbejdspartneren kan oplyse investeringernes CO2-aftryk i det omfang, der er data til rådighed på aktie- og virksomhedsobligationsfonde som led i samarbejdspartnerens klimarapportering til PRI. Det betyder, at samarbejdspartneren skal kunne opgøre drivhusgas (GHG) i tons

CO2-ækvivalenter (tCO2e) og i tons CO2-ækvivalenter pr. million danske kroner investeret (tCO2e/m DKK investeret) for aktier og virksomhedsobligationer for hver enkelt investeringsfond samt det tilhørende benchmark, hvis et sådant anvendes.

Endelig skal samarbejdspartneren kunne rapportere på udøvelsen af aktivt ejerskab og af stemmerettigheder.

8. Når kunden vælger en alt-i-en løsning med puljeinvestering

Når kunderne vælger at investere i puljer, sker det gennem Lokal Puljeinvest. Her stiller vi krav til vores samarbejdspartner og forvalter om, at investeringerne foretages på en ansvarlig måde. Det sker blandt andet ved, at de overholder FN's principper for ansvarlig investering - UNPRI.

Der lægges vægt på både miljø- og klimaforhold, social ansvarlighed og selskabsledelse. Med andre ord er det en garanti for, at vores samarbejdspartner og forvalter arbejder for at give vores kunder et godt afkast, uden at der bliver gået på kompromis med samfundsansvar og bæredygtighed.

Således behandlet og godkendt på bestyrelsesmødet den 24. januar 2023.